

INVENTARI DEL ESTIMS I CADASTRES

Arxiu del Regne de Mallorca
Maria J. Massot Ramis d'Ayreflor
1998

ESTIMS.

Es feren dos estims -no cadastres- a Mallorca, un el 1578, que es redactà definitivament el 1590 i altre el 1685, que fou acabat el 1695. Ambdós incloïen els béns immobles i els mobles (drets -alous- i censals).

ESTIMS GENERALS DE 1578

Es començaren el 1576. Es repartí el territori de Mallorca entre una sèrie de persones elegides pel General Consell (dos cavallers o donzells, 2 ciutadans, un mercader i un menestral) i pel Sindicat de Fora (tres pagesos) i un notari per autenticar.

- Palma:

Estimadors de la Ciutat:

- . Ramon Gual Desmur, donzell
- . Joanot Gual, donzell
- . Francesc Serralta, ciutadà
- . Joanot Sunyer, ciutadà
- . Joan Garcies, mercader
- . Bartomeu Estelrich, paraire

Estimadors de la part forana:

- . Guillem Socies de Bunyola
- . Bartomeu Fullana de Campos
- . Pere Roig d'Alcúdia

Notari: Miquel Pelegrí

- Terme de la Ciutat, Esporles, Andratx, Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa, Alcúdia i Pollença¹

Estimadors de la Ciutat

- . Nicolau Malferit, donzell
- . Joanot Gual, donzell
- . Francesc Serralta, ciutadà

¹ - Els estimadors elegits figuren per al terme de Ciutat, però no es pot assegurar que també estimassin els altres pobles omclosos dins aquest grup.

- . Joanot Sunyer, ciutadà
- . Joan Garcies, mercader
- . Joanot Palou, assaurador

Estimadors de la part forana

- . Pere Fullana
- . Pere Roig
- . Guillem Socies

Notari: Antoni Poquet

- Sencelles, Santa Maria, Alaró, Bunyola, Sóller

Estimadors de la Ciutat

- . Pere Joan Forteza, donzell
- . Rafel Oleza, donzell
- . Gaspar Rossinyol, ciutadà
- . Onofre Garcia, ciutadà
- . Miquel garau, mercader
- . Pere Joan Basset, forner

Estimadors de la part forana

- . Pere Ferrà, álies Petit, de Sóller
- . Antoni Mayol, dit de Bálitx, de Sóller
- . Bernat Ordines, d'Alaró

Notari: Antoni Domenech

- Santanyí, Campos, Montuïri, Algaida, Lluçmajor

Estimadors de la Ciutat

- . Bernadí Çanglada, donzell
- . Pere Nunis de Sant Johan, donzell
- . Mateu espanyol, ciutadà
- . Joanot Net, ciutadà
- . Antoni Bordoy, mercader
- . Antoni Clar, menestral

Estimadors de la part forana

- . Pere Maymó de Petra

- . Bernat Ribes de Montuiri
- . Joan Vanrrell de Sineu

Notari: Nicolau Martorell

- Porreres, Santa Margalida, Sineu, Sant Joan, Muro

Estimadors de la Ciutat

- . Mateu de Togores, donzell
- . Jaume Lloscos, donzell
- . Anrau Burguet, ciutadà
- . Pere Espanyol, ciutadà
- . Cosme prohens, mercader
- . Guillem Armengual, sabater

Estimadors de la part forana

- . Gabriel Sabater de la Verdera
- . Ramon Alemany de Pollença
- . Joan Mas de Pollença

Notari: Miquel Sans

- Binissalem, Sa Pobla, Campanet, Inca, Escorca, Selva

Estimadors de la Ciutat

- . Jaume Arnau Torrella, cavaller
- . Joanot Fortuny, cavaller
- . Jaume Berga, ciutadà
- . Jeroni Sales, ciutadà
- . Gregori Reus, mercader
- . Joan Gallur, paraire

Estimadors de la part forana

- . Gabriel Mollet, d'Inca
- . Joanot Malferit d'Inca
- . Jeroni Llompart de Muro

Notari: Antoni Oliver

- Petra, Manacor, Artà, Felanitx

Estimadors de la Ciutat

- . Felip Despuig, donzell
- . Joanot de Santacília, donzell
- . Francesc Serra, ciutadà
- . Francesc Desmàs, ciutadà
- . Pere Aymerich, mercader
- . Tomàs Benejam, guanter

Estimadors de la part forana

- . Salvador Servera
- . Nicolau Gili notari
- . Jaume Servera

Notari: Melcior Tries

Es feren diferents còpies del estims:

- Una que incloïa a una pàgina els béns de cada persona i a l'altra els censals que tenien en contra. Normalment s'indica la suma resultant de la estimació del valor dels béns per pàgina i el total al final de cada poble.
- Altra amb només els béns immobles i alous que posseïa cada persona

Aquestes dues en format gros, es feu en forma de llibre, no massa gruixat, per lo qual hi ha pobles tallats que es continuen a una altre unitat, es folrava amb unes fulles de còdex. Per això, en els casos en què han desaparegut les tapes, la primera i darrera pàgina tenen marcades les lletres de la tapa original

- Es feu una altra còpia en net, en format més petit, enquadrada en pergamí i autenticada pel notari corresponent. En general, cada unitat inclou un poble. Moltes d'elles tenen índex. A aquesta còpia s'inclouen també els censals en contra i les sumes totals i parcials.
- Posteriorment es feu una còpia, en dos llibres molt gruixats, únicament dels béns immobles i alous -sense especificar els censals en contra ni els totals- que corresponen als números D-1251 i 1252, i del la qual hi ha una altra còpia autenticada per notari que es conserva a AH, 2058 i 2059

- Finalment es feu una còpia dels estims el 1581, que incloïa els censals en contra signada per Rafel Morlà i Nicolau Moragues, amb un índex fets per el mateix Nicolau Moragues. Més endavant es feren nous toms amb les modificacions d'alguna parròquia de Ciutat o poble, concretament el 1620 -parròquies de Ciutat-1624 Sant Miquel i Sant Nicolau, i 1632 -rúbrica del tom BI sobre la vella, molt deteriorada- signades per Gabriel Lull.

Aquests volums s'enquadernaren amb pergamí i cuir i sembla que eren els que manejava més sovint, puix es troben afegits els canvis de propietat que foren sorgint al llarg del temps, fins a mitjans segle XVII (posteriorment es feu un nou estim, el de 1685).

Esborrany dels estims generals de 1578 (1576) amb les propietats immobles i alous i el seu valor (complets, excepte algunes pàgines d'Inca i de Sineu)

- Ciutat: Almudaina, Santa Eulàlia	Fols.1-99	AH-1023	R.
- Ciutat: Santa Eulàlia	Fols.99-194	AH-1024	R.
- Ciutat: Santa Eulàlia, Santa Creu, Sant Jaume, Sant Miquel	Fols.195-388v.	AH-1025	R.
- Ciutat: Sant Miquel, Sant Nicolau	Fols.389-449	AH-1026	
- Índex dels estims de Ciutat		AH-1022	
- Terme, Esporles, Andratx		AH-1236/1	
- Andratx, Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa		AH-1235	
- Valldemossa, Alcúdia		AH-1018/1	
- Alcúdia		AH-1019	
- Alcúdia, Pollença		AH-1020	
- Pollença		AH-1021	
- Sencelles, Santa Maria, Alaró		AH-1225	
- Alaró, Bunyola, Sóller		AH-1226	
- Sóller		AH-1228/1	
- Santanyí, Campos (A)		AH-1044/1	
- Campos, Montuïri (B)		AH-1038/1	
- Montuïri, Algaida (C)		AH-1040	
- Algaida, Lluçmajor (D)		AH-1041	
- Lluçmajor (E,F)		AH-1042/1	
- Binissalem		AH-1242	
- Binissalem, Sa Pobla, Campanet		AH-1245/1	
- Campanet, Inca (Incomplet)		AH-1239/1	R.

- Inca	AH-1238/1
- Inca, Escorca, Selva	AH-1243/1
- Selva	AH-1239/2 R.
- Selva	AH-1241/1
- Porreres	AH-1031/1
- Porreres, Santa Margalida	AH-1032/1
- Santa Margalida, Sineu	AH-1028/1
- Sineu (Incomplet)	AH-1029/1 R.
- Sineu (Manresa i Sant Joan de Sineu)	AH-1027
- Sant Joan de Sineu, Muro	AH-1232
- Muro	AH-1233
- Petra	AH-1222
- Petra, Manacor	AH-1223
- Manacor	AH-1220
- Manacor, Artà	AH-1219
- Artà, Felanitx	AH-1221
- Felanitx	AH-1218

Esborranys dels estims generals de 1578 (1576) amb les propietats d'immobles i alous i el seu valor, els censals en contra, i sumes totals i parcials.
(Falta tota la parròquia de l'Almudaina, i algunes fulles de la de Santa Eulàlia, Santa Creu Valldemossa, Alaró, Binissalem, Campanet i Inca)

- Santa Eulàlia (Incomplet)	Fol.330-356	AH-1750
- Santa Eulàlia	Fol.377-415	AH-1751
- Santa Creu (Incomplet)	Fol.1-118	AH-1033
- Sant Jaume	Fol.1-93	AH-1034
- Sant Miquel	Fol.1-94	AH-1035
- Sant Nicolau	Fol.1-93	AH-1036
- Terme (1)	Fol.1-98	AH-1234/1
- Terme, Esporles, Andratx (2)	Fol.99-198	AH-1236/2
- Andratx, Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa (3) (Incomplet?)	Fol.199-300	AH-1237 R/M
- Valldemossa (4)	Fol.301-335	AH-1234/2
- Índex de Terme, Esporles, An- dratx, Marratxí, Calvià, Puig- punyent i Valldemossa		AH-1234/3
- Alcúdia		AH-1013 R.
- Alcúdia		AH-1014

- Alcúdia		AH-1015
- Pollença		AH-1016
- Pollença		AH-1017
- Pollença		AH-1018/2
- Sencelles, Santa Maria	Fol.1-99	AH-1229
- Alaró (Incomplet)		AH-1227 R.
- Alaró, Bunyola, Sóller	Fol.176-299	AH-1230 R/M
- Sóller	Fol.300-490	AH-1228/2
- Índex de Sencelles, Santa Maria Alaró i Sóller		AH-1224
- Santanyí	Fol.1-97	AH-1044/2
- Campos	Fol.1-105	AH-1038/2
- Montuïri	Fol.1-73	AH-1043
- Algaida	Fol.1-102v	AH-1039
- Lluçmajor	Fol.1-184	AH-1042/2
- Rubrica de Santanyí, Campos Montuïri, Algaida i Lluçmajor		AH-1037
- Binissalem (Incomplet)		AH-1245/2 M
- Sa Pobla, Campanet (Incomplet)		AH-1240/1 R
- Campanet, Búger		AH-1240/2
- Campanet, Inca (Incomplet)		AH-1244 R
- Inca		AH-1238/2
- Inca, Escorca, Selva		AH-1243/2
- Selva		AH-1241/2
- Porreres	Fol.1-122	AH-1031/2
- Porreres, Santa Margalida	Fol.122-221	AH-1032/2
- Santa Margalida, Sineu	Fol.222-322	AH-1028/2
- Sineu, Sant Joan, Muro	Fol.322-520	AH-1029/2
- Muro	Fol.521-663	AH-1030
- Índex de Porreres, Santa Margalida, Sineu, Sant Joan i Muro		AH-1031/3
- Petra	Fol.1-199	AH-1216 R/M
- Petra, Manacor	Fol.199-299	AH-1217
- Manacor	Fol.300-495	AH-1215 R
- Manacor, Artà	Fol.496-793	AH-1213
- Artà, Felanitx	Fol.796-895	AH-1214 R
- Felanitx	Fol.896-1104	AH-1212

Còpia feta pels diferents notaris encarregats d'autenticar els estims generals de 1578 (1576) amb les propietats d'immobles i alous i el seu valor, els censals en contra, i sumes totals i parcials. Cada un, o grup de pobles està enquadernat amb pergamí de forma individualitzada i a la tapa superior posa manual o esborrany de.. (nom del notari). Falten: Sóller i el grup de Porreres, Santa Margalida, Sineu, Sant Joan i Muro

- Terme (1)	Fol.1-100v	AH-1752
- Terme, Esporles, Andratx (2) ²	Fol.101-200	AH-1736
- Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa (3)	Fol.201-264	AH-1748
- Alcúdia, Pollença (Incomplet)		AH-1749
- Sencelles (1)	Fol.1-81	AH-1741
- Santa Maria (2)	Fol.1-44v	AH-1753
- Alaró (3)	Fol.1-94	AH-1755
- Bunyola (4)	Fol.1-41	AH-1737
- Sóller ³	Fol.1-489	AH-1231
- Santanyí (A)	Fol.1-69	AH-1754
- Campos (B) ⁴	Fol.1-123v	AH-1610
- Montuïri (C)	Fol.1-99	AH-1616
- Algaida (D)	Fol.1-141	AH-1743
- Lluçmajor	Fol.1-229	AH-1617
- Índex de Lluçmajor		AH-1042/3
- Binissalem	Fol.1-99	AH-1618
- Binissalem, Sa Pobla	Fol.100-195	AH-1738
- Sa Pobla, Campanet	Fol.196-297	AH-1614
- Campanet	Fol.298-397	AH-1739
- Inca Fol.398-497		AH-1747 M
- Inca Fol.498-598		AH-1746
- Inca Fol.599-698		AH-1745
- Inca, Escorca, Selva	Fol.699-798	AH-1744
- Selva	Fol.799-898	AH-1613

².- Du índex d'Esporles i Andratx.

³.- Aquest tom és un esborrany amb índex propi. A més inclou un fragment de llibre de les denúncies de mobles i censals preses per Nicolau Moragues elegit pels jurats. 1584.

⁴.- Inclou índex de Campos, Montuïri i Algaida.

- Selva		Fol.899-992	AH-1612
- Selva		Fol.993-1006	AH-1611
- Petra		Fol.1-144	AH-1615
- Manacor ⁵		Fol.1-230	AH-1740
- Artà ⁶		Fol.1-117	AH-1742

Estims generals del 1578 (1576)

- Estims generals I ⁷	1576-1579	Fol.1-597	D-1251
- Estims generals còpia de 1581		Fol.1-670	AH-2058
- Estims generals II ⁸	1578-1579	Fol.598-1235v.	D-1252
- Estims generals. còpia de 1581		Folis. 1-690	AH-2059

Estims generals de 1578. Còpia feta el 1581 amb els censals en contra i rúbrica apart. Inclou posteriors anotacions fins al mitjan segle XVII⁹.

- Almudaina, Santa Eulàlia, Santa Creu, Sant Jaume. 1581-XVII. (AI)			D-1259
- Rúbrica (AI)			D-361
- Almudaina, Santa Eulàlia, Santa Creu, Sant Jaume. 1581-1620 (AII)		Fol.1-968	D-1256
- Rúbrica (AII).			D-363
- Sant Miquel, Sant Nicolau, Terme, Esporles, Andratx, Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa, Pollença, Alcúdia. 1581-1632. (BI)			D-1262

⁵.- Du rúbrica

⁶.- Inclou rúbrica

⁷.- Inclou: Ciutat, Terme, Esporles, Andratx, Marratxí, Calvià, Puigpunyent, Valldemossa, Alcúdia, Pollença, Sencelles, Santa Maria, Alarò, Bunyola, Sóller, Santanyí, Campos, Montuiri, Algaida i Lluçmajor.

⁸.- Binissalem, Sa Pobla, Campanet, Inca, Escorca, Selva, Porreres, Santa Margalida, Sineu, Sant Joan, Muro, Petra, Manacor, Artà, Felanitx.

⁹.- Els llibres d'estims de 1581 els feu Rafel Morlà i les rúbriques en Nicolau Moragues. El 1632 en Gabriel Llull redactà una rúbrica nova sobre la vella de Nicolau Moragues del llibre BI, i escrigué el llibre AII el 1620 i el BII el 1624.

- Rúbrica¹⁰ (BI). D-364
- Sant Miquel, Sant Nicolau. 1624-1693. (BII) D-1264
- Rúbrica (BII) D-369

- Sencelles, Santa Maria, Alaró, Bunyola,
Sóller. 1581-XVII. (C) D-1268
- Rúbrica (C) D-372

- Santanyí, Campos. Montuiri, Algaida,
Llucmajor. 1581-XVII. (D) D-1271
- Rúbrica (D) D-373

- Binissalem, Sa Pobla, Campanet, Búger,
Inca, Selva, Escorca. 1581-XVII (E) D-1274
- Rúbrica (E) D-377

- Porreres, Santa Margalida, Sineu,
Sant Joan, Muro. 1581-XVII. (F) D-1276
- Rúbrica (F) D-380

- Petra, Manacor, Artà, Felanitx. 1581-XVII (G) D-1279
- Rúbrica (G) D-378

¹⁰.- Feta per Gabriel Llull el 1632, renovada de altra primitiva vella y inútil comensada per Nicolau Moragues el 1581

ESTIMS DE 1685

Es feren per concòrdia entre el Regne, estat eclesiàstic i creditors sobre la Universal Consignació.

També es dividí el regne per zones i s'elegiren una sèrie de representants de la Ciutat i de la part forana com a estimadors, acompanyats d'un notari.

-1. Palma, Terme, Marratxí, Bunyola, Manacor, Artà, Sant Joan, Montuïri, Sencelles

Estimadors de la Ciutat

- . Pere Ramon Villalonga, cavaller i jurat en cap
- . Antoni Dameto, cavaller
- . Nicolau Andreu Rossinyol de Defla, ciutadà
- . Nicolau julià, ciutadà
- . Miquel Canyellas, mercader
- . Miquel Tarrassa, menescal

Estimadors de la part forana

- . Jordi Ballester de Sóller
- . Andreu Amer de Campos
- . Francesc Ramis d'Inca

Notari: Joan Servera

-2. Lluçmajor, Campos, Santanyí, Felanitx, Calvià, Andratx, Puigpunyent, Estellencs, Esporles, Banyalbufar, Valldemossa, Deià, Fornalutx, Santa Maria, Binissalem, Lloseta, Sa Pobla, Alcúdia, Muro, Alaró

Estimadors de la part forana

- . Francesc Berard i Gual, donzell
- . Nicolau Rossinyol Çagranada, donzell
- . Pere Jordi Pont, ciutadà
- . Bartomeu Fornari, ciutadà
- . Antoni Busquest, mercader
- . Bernat Mayol, paraire

Estimadors de la part forana

- . Antoni Josep Ballester, Sóller

- . Josep Torelló, calderer
- . Honorat Salvà de S'Allapassa, Lluçmajor

Notari: Nicolau Roca

-3. Sineu, Inca, Porreres, Algaida, Petra, Santa Margalida, Pollença, Escorca, Selva, Campanet, Lluçmajor -continuació-

Estimadors de la Ciutat

- . Ferrando Gual i Moix, donzell
- . Salvador de Oleza, donzell
- . Pere Joan Andreu, ciutadà
- . Francesc Mora i Mulet, ciutadà
- . Salvador Fiol, mercader
- . Antoni Moragues, Ferrer

Estimadors de la part forana

- . Felip Torrelló, Sineu
- . Miquel Reus, Algaida
- . Blai Cifre, Pollença

Notari: Pere Francesc Llompart

Estims generals de 1685

- Estims generals 1
Palma, Terme, Marratxí,
Bunyola, Manacor, Artà,
Sant Joan, Montuïri,
Sencelles. 1685	Fols.1-782	D-1253
- Estims generals 2
Lluçmajor, Campos,
Santanyí, Felanitx,
Calvià, Andratx, Puigpunyent,
Estellencs, Esporles, Banyalbufar,
Valldemossa, Deià, Fornalutx,
Santa Maria, Binissalem, Lloseta,
Sa Pobla, Alcúdia, Muro, Alaró. | Fols.783-1569

1685 | D-1254 |
| - Estims generals 3
Sineu, Inca, Porreres, | Fols.1570-2291 | D-1255 |

Algaida, Petra, Santa
Margalida, Pollença,
Escorca, Selva, Campanet,
Llucmajor -continuació-

Estims de 1685 buidats a partir de 1693. Inclouen els censals en contra i
duen anotacions fins el segle XVIII

- Almudaina, Santa Eulàlia
1693-S.XVIII. (AI)	fol.1-517	D-1258
- Santa Eulàlia (continuació),
1693-S.XVIII. (AII)	fol.517-1051	D-1257
- Rúbrica A1-2. Antoni Gornals notari		D-360
- Almudaina, Santa Eulàlia.
1767-XIX (A2,3)		D-1260
- Santa Eulàlia (continuació)
1767-XIX (A2,4)		D-1261
- Rúbrica (A2,3-4)		D-362
- Sant Miquel, Sant Nicolau. Fins .XVII-XVIII.(B)		D-1263
- Rúbrica (B)		D-370
- Sant Miquel, Sant Nicolau. 1766-XIX (B2)		D-1265
- Rúbrica (B2)		D-365
- Sant Jaume, Santa Creu. 1701-XVIII (C1)		D-1269
- Rúbrica (C1)		D-371
- Sant Jaume, Santa Creu. 1766-XIX (C2)		D-1270
- Rúbrica (C2)		D-368
- Llucmajor XVIII (D)		D-1272
- Rúbrica (D)		D-374
- Terme, Marratxí, Bunyola,
Sencelles. 1693-XIX (E)		D-1273
- Rúbrica (E)		D-375
- Artà, Son Servera. 1693-XIX. (F)		D-1277
- Rúbrica (F)		D-379
- Manacor. 1693-XVIII (G)		D-1278

- Rúbrica (G)	D-381
- Sant Joan, Montuiri. 1693-XVIII (H)	D-1280
- Rúbrica (H)	D-382
- Campos, Santanyí. 1693-XVIII (I)	D-1281
- Rúbrica (I)	D-383
- Felanitx. 1693-XVIII (L)	D-1282
- Rúbrica (L)	D-384
- Calvià, Andratx, Puigpunyent, Estellencs, Esporles, Banyalbufar, Valldemossa, Deià. 1693-XVIII (M)	D-1283
- Rúbrica (M)	D-385
- Sóller, Fornalutx, Santa Maria, Binissalem. 1693-XVIII (N)	D-1284
- Rúbrica (N)	D-386
- Sa Pobla, Alcúdia, Muro. 1693-XVIII (O)	D-1285
- Rúbrica (O)	D-387
- Alaró, Sineu. 1693-XVIII (P)	D-1286
- Rúbrica (P)	D-388
- Inca, Petra. 1693-XVIII (Q)	D-1287
- Rúbrica (Q)	D-389
- Porreres, Algaida. 1693-XVIII (R)	D-1288
- Rúbrica (R)	D-390
- Porreres. 1790 (R2)	D-1289
- Rúbrica (R2)	D-391
- Santa Margalida, Pollença Escorca. 1693-XVIII (S)	D-1290
- Rúbrica (S)	D-392
- Selva, Campanet. 1693-XVIII (T)	D-1291

- Rúbrica (T)

D-393

CADASTRE. 1808

- Sant Miquel. 1809 ¹¹ (B3)	D-1266
- Índex (B3)	D-366
- Sant Nicolau. 1809 (B3)	D-1267
- Índex (B3)	D-367
- Terme, Marratxí, Bunyola, Sencelles. 1808 (E2)	D-1275
- Índex E2)	D-376
- Terme, Marratxí, Bunyola, Sencelles. 1808.
Còpia o esborrany	D-601

¹¹.- "Catastro General de 1685. Libro maestro que comprende la parroquia de San Miguel formado en el 1809"

ESTIMS DE PARRÒQUIES

- Esporles, Banyalbufar Fets per ordre dels jurats del poble per efecte de contribució de talles	1667	D-1121
- Esporles i Banyalbufar Fets per ordre dels jurats del poble per ordre de la Reial Audiència, per efecte de contribució de talles	1747-1837	C-3097
- Sencelles. Estims fets per ordre del batle i regidors de Sencelles en virtut de decret de la Reial Audiència de 8-6-1756	1756-1757	AH-2102